

Przewodnik po licencjach

Wstęp

Do zapoznania się z rodzajami licencji zmusiło mnie życie. Niestety kilka lat wstecz było popularnych kilka licencji np. freeware, shareware, i pełne „płatne”. Teraz kupujemy komputer i okazuje się że po modernizacji np. wymianie twardego dysku na większy nie mamy prawa do systemu operacyjnego ponieważ był zakupiony na tzw. licencji OEM i jest związany ze starym dyskiem, albo kupiliśmy kiedyś program do fakturowania i okazuje się że jest już objęty licencją Abandonware. Jak widać można się zgubić w tych pojęciach i prawach, tu na myśli mam prawa producenta oprogramowania, bo użytkownik ma tylko jedno prawo ”Jak nie chcesz to kup se inny program”

Rodzaje Licencji

Prezentację rozpocznę od licencji, która w ostatnim czasie jest bardzo popularna szczególnie wśród osób, które już jakiś czas korzystają z komputera i mają sentyment np. do starych gier.

Abandonware

„Stare wersje oprogramowania, do którego prawa zostały przez autorów porzucone.” Takie określenie jest potocznie używane, ale nie jest to do końca prawda. Wiele firm tworzących oprogramowanie już nie istnieje, lub zaprzestało rozbudowę czy też nie zależy im na ochronie praw autorskich, lecz żaden program nie jest na tyle stary by nie był chroniony przez prawo autorskie. Tak więc należy się liczyć z konsekwencjami jakby nie było nielegalnego korzystania z oprogramowania nawet tego starego.

Adware

To rodzaj (i typ licencji) zamkniętego oprogramowania. Adware jest rozpowszechniane za darmo (bez kodu źródłowego), ale zawiera funkcję wyświetlającą reklamy, zwykle w postaci bannerów reklamowych. Wydawca oprogramowania zarabia właśnie na tych reklamach. Zwykle jest też możliwość nabycia wersji programu bez reklam za opłatą.”

Adware jest najczęściej używane w aplikacjach łączących się z Internetem ze względu na wymianę wyświetlanych bannerów. Najbardziej znanym tego typu programem jest przeglądarka internetowa Opera, a w Polsce komunikator Gadu-Gadu. Niestety przy korzystaniu z nieznanych programów na tej licencji musimy się zgodzić na wyświetlanie niechcianych bannerów. Mogą one być bardzo różne. Dodatkowo niektóre programy zawierają moduły szpiegowskie, co może dostarczyć autorom wiele informacji o nas np., z jakiego systemu korzystamy, najczęściej odwiedzane strony, adresy mailowe itp.

Trial

„to próbna wersja oprogramowania najczęściej w pełni działająca, ale jedynie przez określony czas. Instalacja trial nie zobowiązuje do kupna pełnej wersji, ale do jej uruchomienia często wymagana jest rejestracja na stronie „www” producenta.”

Jak zwykle istnieją plusy i minusy? Do pozytywnych zliczyć należy fakt, iż „nie należy kupować kota w worku”, czyli zanim kupimy możemy dany produkt przetestować. Jest to bardzo ważna funkcja przy zakupie oprogramowania tzw. „gotowego” do obsługi firm (płace, księgowość, magazyny itp.)

Licencja **demo**

Zubożona wersja programu, udostępniana za darmo (w Internecie lub na płytach dołączonych do czasopism). Użytkownik może zapoznać się z programem, ale zwykle nie może korzystać ze wszystkich jego funkcji.

Freeware

Jest to licencja oprogramowania umożliwiająca darmowe rozprowadzanie aplikacji bez ujawnienia kodu źródłowego. Termin *freeware* bywa również używany jako synonim oprogramowania objętego tą licencją.

Czasami licencja freeware zawiera dodatkowe ograniczenia (np. część freeware jest całkowicie darmowa, a część darmowa jedynie do użytku domowego).

Shareware

(ang. oprogramowanie, którym można się dzielić) może być rozpowszechniany za darmo, ale jeśli po upływie czasu testowego chcesz go zatrzymać na dysku twardym powinieneś wnieść opłatę autorowi programu.

Donateware

(ang. oprogramowanie za wsparcie) to darmowe oprogramowanie, bez ograniczeń czasowych. Autorzy proszą o dobrowolne wniesienie opłaty za korzystanie z programu, jeśli okaże się przydatny użytkownikowi.

Open Source

To sposób tworzenia i dystrybucji oprogramowania oparty na udostępnianiu go wraz z kodem źródłowym i zezwoleniem na redystrybucję skompilowanej i źródłowej wersji programu.

Mówiąc o wolnym oprogramowaniu mamy na myśli swobodę, a nie cenę. Nasze Powszechne Licencje Publiczne wprowadzono po to, aby zapewnić Państwu swobodę rozpowszechniania kopii tego oprogramowania (i - jeśli ktoś chce - pobierania za tę usługę opłaty), jak również, aby udostępnić kod źródłowy oraz umożliwić dokonywanie zmian tego oprogramowania lub wykorzystywania jego fragmentów w nowych, wolnych programach. Nie bez znaczenia jest też sama możliwość dotarcia do Państwa z informacją o wszystkich tych udogodnieniach.

Pełna wersja komercyjna

Jest w pełni funkcjonalną wersją, bez jakichkolwiek ograniczeń. Producenci często wymagają podania kodu podczas instalacji oprogramowania i proszą o zarejestrowanie go. Licencja ta zabrania kopiowania oprogramowania lub jego części.

Academic Licence

Należy do ofert specjalnych skierowanych zazwyczaj na uczelnie, szkoły, biblioteki, instytuty naukowe, kuratoria. Posiada wiele udogodnień, ale jest bardziej ofertą handlową niż pojęciem Licencji.

Public domain

(ang.: *dobro publiczne*) - ogół tekstów, zdjęć, muzyki, dzieł sztuki, oprogramowania itp., które na skutek decyzji twórcy, braku spadkobierców lub upływu odpowiedniego czasu stały się dostępne do dowolnych zastosowań bez ograniczeń wynikających z przepisów prawa autorskiego.

Licencja Open – MOLP

To Otwarta Licencja Microsoft tzw. bezterminowa licencja oprogramowania Microsoft przeznaczona dla podmiotów gospodarczych i instytucji rządowych i edukacyjnych. Polega na zakupie min. 5 licencji. Na zakup udzielany jest rabat, stały dla zamówień złożonych w ciągu 2 lat od dnia zawarcia umowy.

Licencja szkolna

To licencja wielostanowiskowa, która pozwala na zainstalowanie programu na większej liczbie (określonej w licencji) komputerów, czasami na wszystkich komputerach w szkole.

Oprogramowanie tylko, z OEM

Taki napis na opakowaniu oprogramowania oznacza, że to jest ono dostępne tylko z nowo zakupionym komputerem, lub podzespołem np. dyskiem twardym... Często licencje programów w wersji OEM stwierdzają, że danego produktu można używać tylko ze sprzętem, do którego został dołączony bez możliwości jej odsprzedaży.

Posumowanie

Literatura

Ustawa "o prawie autorskim i prawach pokrewnych" z dnia 4 lutego 1994r.
www.wikipedia.net